Kodeks poslovnog ponašanja

Sadržaj

Poruka od Albert Manifold
Naše vrednosti
Sve počinje od mene
Donošenje pravih odluka
Prijavljivanje sumnji

Ponašanje u našem radnom prostoru
- Postavljanje bezbednosti na prvo mesto
- Poštovanje drugih
- Zaštita imovine i podataka kompanije
- Održavanje poverljivosti i sprečavanje insajderske trgovine
- Korišćenje IT sistema i društvenih mreža
- Održavanje tačne dokumentacije

Ponašanje u našim poslovnim praksama
- Poštena konkurentnost
- Odbijanje mita i korupcije
- Smernice o poklonima i gostoprimstvu
- Izbegavanje sukoba interesa
- Poštovanje međunarodnih trgovinskih zakona
- Sprečavanje pranja novca
- Odnosi sa trećim stranama

Ponašanje u našoj zajednici
- Zaštita ljudskih prava
- Promovisanje ekološke održivosti
- Podržavanje zajednice i komunikacija s njom
- Davanje političkih doprinosa

Poruka od Albert

Sve počinje od mene

U kompaniji CRH naše vrednosti nas ujedinjuju u načinu na koji radimo, svakog dana, u celom svetu. One predstavljaju osnovu naše kulture – pokazuju nam šta nam je još važno pored finansijskog učinka.

Jedna od naših vrednosti jeste „Radimo ono što kažemo i vodimo sa integritetom", što znači da radimo prave stvari na pravi način, poštujemo zakon i radimo odgovorno. Etični smo i pošteni.
Naš pristup poslovanju oduvek je bio takav. Dok neprestano preoblikujemo i unapređujemo svoje poslovanje, jedna stvar koja se nikad neće promeniti jeste naša posvećenost radu s integritetom.
Ta posvećenost je od ključnog značaja za naš uspeh kao kompanije.

U ovom kodeksu poslovnog ponašanja, primetićete da se često ponavlja fraza: „Sve počinje od mene".
Rad kompanije u skladu s našim vrednostima mogućan je samo kad svako od nas igra svoju ulogu.
Bezbednost za sve, poštovanje zakona, ispravno postupanje, iskazivanje poštovanja prema drugima – sve počinje od mene.

Pročitajte ovaj Kodeks poslovnog ponašanja i često ga konsultujte. Ako ikad budete imali realnu sumnju da je ovaj Kodeks prekršen, oglasite se tako što ćete to prijaviti upravi, službi za ljudske resurse, odseku za pravna pitanja i usaglašenost ili CRH liniji za pomoć (www.crhhotline.com). Hvala što ste posvećeni poštovanju CRH kodeksa poslovnog ponašanja.

Albert Manifold
Glavni izvršni direktor

Naše vrednosti

Postavljanje bezbednosti na prvo mesto

Bezbednost nam je dragocena. Štitimo se i pazimo jedni na druge.
Bezbednost je zajednička, beskompromisna vrednost.

Neprestano ostvarivanje vrednosti

Neprestano tražimo nove i održive načine da se suočimo sa izazovima i unapredimo svaki dan u korist naših deoničara, klijenata, zaposlenih i zajednica u kojima radimo.

Radimo ono što govorimo i vodimo s integritetom

Radimo prave stvari na pravi način, poštujemo zakon i radimo odgovorno.
Etični smo i pošteni.

Radimo lokalno, ali se ponašamo kao jedna kompanija

Radimo lokalno, ali zajednički, svi kao jedan. Naš preduzetnički duh oslanja se na odlučnost za uspeh, korišćenje mogućnosti, zadobijanje klijenata i razvoj našeg poslovanja.

Građenje trajnih odnosa

Govorimo direktno, jasno, otvoreno i pouzdano.
Razvijamo partnerstva koja izdržavaju test vremena.

Sve počinje od mene

Kultura naše kompanije zasnovana je na svakodnevnim postupcima vas, naših zaposlenih. Ovaj Kodeks poslovnog ponašanja („Kodeks") predstavlja vaš praktični vodič za održanje vrednosti kompanije CRH i etičko postupanje na radnom mestu, u našim poslovnim praksama i u našim zajednicama. Pošto se Kodeks ne bavi svim mogućim situacijama s kojima se možete sresti na poslu, očekuje se da razumno prosuđujete i koristite zdrav razum, pitate za savet kad niste sigurni i reagujete kad nešto nije u redu.

Svako ko radi za CRH ima dužnost da pročita, razume i poštuje ovaj Kodeks. Kodeks važi jednako za sve, od privremenih i honorarnih zaposlenih do naših najviših direktora. Zajednički poduhvati koje kontroliše uprava takođe moraju da budu u skladu sa Kodeksom.

Niko nikad nema pravo da prekrši Kodeks. Svako ko to uradi postupa isključivo u svoje vlastito ime, nasuprot najboljim interesima kompanije CRH, i podleže odgovarajućim disciplinskim merama.

Pored toga, ako ste član uprave, imate sledeće odgovornosti:

- Da se uverite da je svaka osoba u vašem timu pročitala i razume Kodeks
- Da vodite s integritetom: da predstavljate model dobrog ponašanja kakvo želite da vidite u svom timu
- Da negujete kulturu otvorenosti, pri čemu je vašem timu ugodno da postavlja pitanja i izražava nedoumice oko problema u vezi sa ponašanjem
- Da podržite sve inicijative i obuke koje podržavaju Kodeks

Vaš vodič

Kliknite na sliku da biste preuzeli brz referentni vodič za Kodeks (ili pogledajte stranicu 22).

Donošenje pravih odluka

Povremeno ćete se možda suočiti sa situacijama u kojima nije očigledno šta je prava stvar koju treba da uradite. Da biste lakše doneli pravu odluku, postavite sebi sledeća pitanja:

Da li je to legalno?

Da li je u skladu s našim vrednostima, etikom i kulturom?

Da li bih opušteno mogao/la da kažem porodici i prijateljima za to?

Da za sve

Idi napred

Nisam siguran/na

Potražite savet – razgovarajte sa menadžerom ili se obratite odseku za pravna pitanja i usaglašenost

Ne za sve

Stani, nemoj!

Prijavljivanje sumnji

Ako imate realnu sumnju na potencijalni prekršaj Kodeksa, morate da reagujete na to. Postoji pet načina na koje možete da prijavite sumnje. Putem ovog Kodeksa.„PRIJAVA“ znači obaveštenje o bilo kojoj od sledećih stavki:

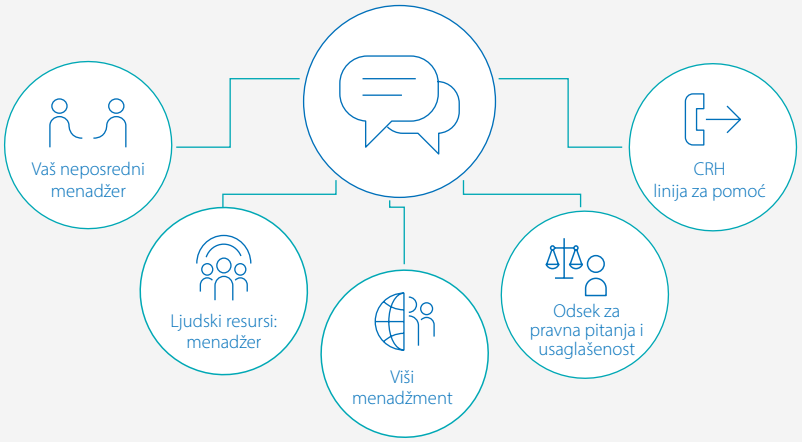

CRH linija za pomoć

CRH linija za pomoć omogućava zaposlenima, klijentima, dobavljačima i drugim zainteresovanim stranama da prijave realne sumnje u vezi sa Kodeksom, neodgovarajuće ili nezakonito ponašanje ili prekršaje CRH smernica ili lokalnih zakona. CRH ne toleriše osvetu u slučaju prijave realne sumnje. Imajte na umu da će uobičajene probleme zaposlenih najbolje rešiti lokalni tim za ljudske resurse.

Ako vidim ili čujem nešto što nije bezbedno, etično ili legalno, oglasiću se!

Kad se obratim CRH liniji za pomoć...

Mogu li da podnesem anonimnu prijavu?

Da. CRH linijom za pomoć upravlja spoljno treće lice i ne morate da navedete svoje ime.

Ko istražuje moju prijavu?

Vaša prijava će biti poslata odseku za pravna pitanja i usaglašenost i dodeljena odgovarajućoj osobi koja će je ispitati. Svaku prijavu shvatamo ozbiljno i u potpunosti je ispitujemo.

Želim da prijavim sumnju , ali se plašim da ću postati žrtva osvete.

CRH ne toleriše osvetu u slučaju prijave realne sumnje. S vašim izveštajem će se postupati diskretno i poverljivo, u meri koja je razumno moguća i koju dozvoljavaju lokalni zakoni.

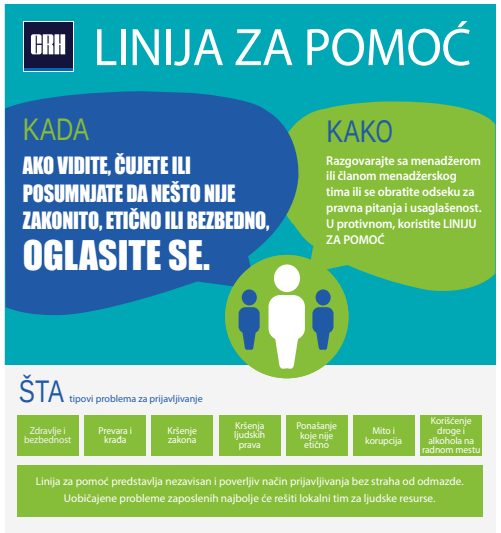

Obratite se CRH liniji za pomoć na www.crhhotline.com ili mobilnim uređajem slikajte QR kôd.

Ponašanje u našem radnom prostoru

- Postavljanje bezbednosti na prvo mesto
- Poštovanje drugih
- Zaštita imovine i podataka kompanije
- Održavanje poverljivosti i sprečavanje insajderske trgovine
- Korišćenje IT sistema i društvenih mreža
- Održavanje tačne dokumentacije

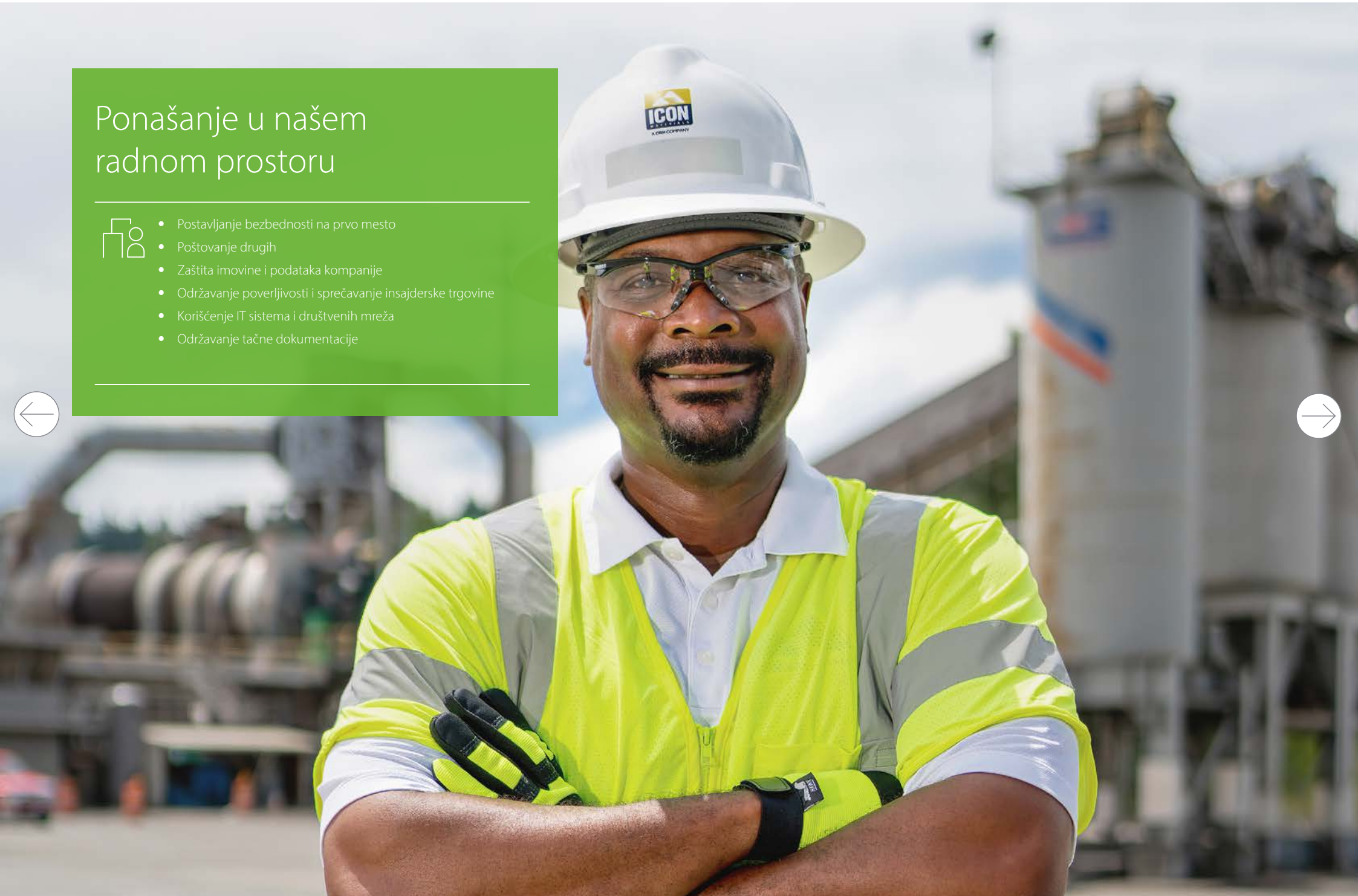

Postavljanje bezbednosti na prvo mesto

Svakog dana svako treba da ode kući s posla nepovređen. To je moguće jer nam je bezbednost uvek na prvom mestu. Naš cilj je da ne bude nikakvih opasnosti.

U kompaniji CRH

Uvek stavljamo bezbednost na prvo mesto. Moramo da osiguramo zdravo i bezbedno okruženje za sve zaposlene, ugovarače, klijente i posetioce na našim lokacijama.

Sve počinje od mene

- Uvek radite na bezbedan način
- Ako vidite da je nešto nebezbedno, zaustavite to i nešto preduzmite.
- Poštujte sve lokalne propise o drogama i alkoholu na radnom mestu
- Poštujte lokalne bezbednosne propise, kao i smernice za zdravlje i bezbednost
- Živite u skladu sa pravilima za zaštitu života

Šta ako...

Ja sam menadžer na poslovima održavanja i ozbiljno sam zabrinut za jedan deo opreme. To sam rekao nadređenom, ali on kaže da nemamo budžet da popravimo opremu u ovom kvartalu, a ona nam je potrebna u radu da bismo mogli da postignemo proizvodne ciljeve. Šta treba da uradim?

Ako je moguće, blokirajte pristup opremi i PRIJAVITE tu situaciju.

Moj kolega je uklonio bezbednosnu blokadu dok se oprema još koristila da bi ispitao problem.

Bezbednosne blokade nikad ne treba uklanjati dok mašina još radi, jer se rizikuje ozbiljna povreda, kako sebe tako i drugih. Ako primetite da neki kolega uklanja bezbednosnu blokadu bez poštovanja odgovarajućih bezbednosnih procedura, sprečite ga u tome.

Ako vidim da je nešto nebezbedno, zaustaviću to i preduzeti nešto!

Poštovanje drugih

Poštovanje znači da svakoga na poslu tretirate onako kako želite da drugi vas tretiraju.

U kompaniji CRH

Pružamo jednake mogućnosti zasnovane na zaslugama svim našim zaposlenima, poštujući njihovu različitost, ne isključujući nikoga i pošteno ih nagrađujući.

Ne tolerišemo diskriminaciju, maltretiranje, uznemiravanje niti bilo koje drugo ponašanje koje nije u skladu s našim vrednostima.

Sve počinje od mene

- Svakoga na poslu tretirajte s dostojanstvom i poštovanjem
- Poštujte različitost i doprinose drugih
- Učestvujte u stvaranju kulture poštovanja i aktivno učestvujte u radnom okruženju

Zaštita imovine i podataka kompanije

Imovina kompanije od suštinskog je značaja za njen rad. Zaposleni, deoničari i klijenti svi se oslanjaju na bezbednost imovine i podataka kompanije.

U kompaniji CRH

Naša imovina ima mnogo oblika, a neki od njih su prikazani u nastavku. Bez obzira na oblik, sva imovina i resursi dragoceni su za naše poslovanje i moraju da budu zaštićeni. Svi mi imamo odgovornost da koristimo svoju imovinu i resurse na ispravan način i u skladu s njihovom predviđenom svrhom.

Sve počinje od mene

- Štitite sve vrste imovine kompanije CRH, uključujući opasnost od krađe i oštećenja
- Treba biti posebno pažljiv prilikom rukovanja ličnim podacima zaposlenih ili klijenata i osigurati da su oni bezbedni i šifrovani
- Pročitajte Smernice za bezbednost informacija

Nekretnine, oprema i vozila	Zalihe sirovina, materijal	Sredstva (gotovina i uložena sredstva)	Vreme	Intelektualna svojina
Računovodstvo i druga poslovna dokumentacija	Poverljive informacije	Računarski hardver i softver	Elektronska pošta i pristup internetu	Lični podaci

Vodiću računa o imovini kompanije i neću krasti niti je zloupotrebljavati.

Šta ako...

Primetim da nešto iz inventara nedostaje nakon vikenda. Samo jedan drugi zaposleni i ja imamo pristup šiframa alarma i ključevima vrata.	Trebalo bi da PRIJAVITE da sumnjate na krađu.
Video/la sam da kolega priključuje spoljne memorijske uređaje na laptop i čuva datoteke na njemu. Taj kolega je nedavno dao otkaz.	Kao zaposleni u kompaniji CRH, imate dužnost da PRIJAVITE sve sumnjive aktivnosti. Spiskovi kontakata, datoteke itd. predstavljaju vlasništvo kompanije CRH.
Slučajno sam podelio/la datoteku koja sadrži lične podatke zaposlenih sa trećom stranom.	Pre nego što išta preduzmete, treba da PRIJAVITE nenamerno otkrivanje podataka.
Radim u službi računovodstva i dobio/la sam imejl od regionalne finansijske direktorke u kom traži da se odmah izvrši prenos sredstava na bankovni račun prodavca za kog nikad nisam čuo/la.	Ne obrađujte isplatu dok ne pozovete finansijsku direktorku da biste potvrdili da je ona poslala taj zahtev. Ako nije ona poslala zahtev, PRIJAVITE lažni imejl.

Održavanje poverljivosti i sprečavanje insajderske trgovine

Zaposleni često imaju poverljive informacije o kompaniji, klijentima ili snabdevačima. Neke poverljive informacije su posebno važne i mogu da utiču na investitore ako dođu do njih („insajderske informacije").

Kupovina ili prodaja deonica u kompaniji na osnovu insajderskih informacija predstavlja poznat primer insajderske trgovine. Insajderska trgovina je nezakonita. Davanje insajderskih informacija drugima kako bi mogli da kupe ili prodaju deonice kompanije takođe je nezakonito.

U kompaniji CRH

Zaštita naših poverljivih informacija od ključne je važnosti za našu konkurentnost, poštovanje zakona i odnose sa zainteresovanim stranama.

Kao javno preduzeće, moramo da poštujemo sve relevantne zakone i propise u vezi sa insajderskim informacijama i trgovinom deonicama i hartijama od vrednosti kompanije CRH.

Sve počinje od mene

- Poverljive informacije delite samo u legitimne poslovne svrhe i samo ako za to imate ovlašćenje
- Neophodno je čuvati poverljivost svih insajderskih informacija
- Insajderska trgovina predstavlja složenu temu. Ako imate pitanja ili nedoumica, obratite se kancelariji sekretara kompanije

Šta ako...

Čula sam da CRH planira da kupi drugu kompaniju. Kupovina će verovatno povećati cenu deonica. Mogu li da pomenem te informacije mužu i sinu?

Ne. Te informacije su poverljive. Takođe, ako vi, vaš muž ili sin trgujete deonicama kompanije CRH ili deonicama kupljene kompanije na osnovu tih informacija, svi vi biste prekršili zakone o insajderskoj trgovini.

Korišćenje IT sistema i društvenih mreža

IT sistemi su od ključne važnosti za poslovanje. IT sistemi obuhvataju pristup internetu, imejl, mobilne uređaje koje je izdala kompanija i licencirani softver. Platforme društvenih mreža predstavljaju priliku za deljenje ciljanih informacija sa širom javnošću.

U kompaniji CRH

IT sisteme nikad ne treba koristiti za vršenje bilo kakvih nelegalnih ili neetičkih radnji, uključujući distribuciju, preuzimanje ili prikazivanje nezakonitih, uvredljivih ili materijala koji su iz nekog drugog razloga neprikladni.

Komunikacija s javnošću odobrena je samo putem zvaničnih kanala, uključujući: konferencije za štampu, zvanične publikacije kompanije, saopštenja za štampu, naš veb-sajt (www.crh.com) i naše zvanične naloge na društvenim mrežama. Razgovori na društvenim mrežama treba da budu pristojni i profesionalni.

Sve počinje od mene

- Sve IT sisteme koristite odgovorno i u skladu sa zakonom
- Za čuvanje informacija kompanije koristite samo uređaje u vlasništvu kompanije osim ako nemate izričito odobrenje od lokalne uprave da koristite vlastiti uređaj
- Nemojte koristiti društvene mreže za:
  - deljenje poverljivih informacija,
  - kršenje Kodeksa,
  - učestvovanje u uznemiravanju, diskriminaciji ili osveti ili
  - kršenje bilo kojih drugih zakona ili moralnih standarda
- Ne zaboravite, ako bi vaša aktivnost na društvenim mrežama prekršila smernice kompanije CRH na drugom forumu, prekršila bi ih i na forumu na mreži

Šta ako...

Nedavno sam radio/la na razvoju novog proizvoda. Proizvod se neće pojaviti na tržištu još tri meseca. Ponosim se svojim radom i želim da postavim neke detalje o novom proizvodu na svom ličnom Twitter nalogu.

Pošto CRH nije zvanično objavio novi proizvod, detalji o proizvodu su poverljivi i zato ih ne treba javno deliti.

Održavanje tačne dokumentacije

Važno je održavati tačnu i kompletnu poslovnu evidenciju i osigurati pravovremeno i tačno prijavljivanje finansijskih i nefinansijskih informacija u skladu sa lokalnim zakonima. Svaki pokušaj sakrivanja, falsifikovanja ili pogrešnog predstavljanja informacija radi obmane drugih predstavlja prevaru.

U kompaniji CRH

Promovišemo integritet u čitavoj organizaciji i ispunjavamo svoje obaveze prema zainteresovanim stranama.

CRH ne toleriše nikakav vid prevare i zahteva od svih zaposlenih da iskažu visok standard iskrenosti i integriteta u svom poslu.

Sve počinje od mene

- Osigurajte da su svi poslovni dokumenti kompletni i tačni
- Nikad ne šaljite pogrešne ili obmanjujuće informacije klijentu ili vladinom telu
- Pročitajte Smernice protiv prevare i protiv krađe
- PRIJAVITE sve stvarne prevare, sumnje na njih ili pokušaje prevara

Pridržavaću se najviših standarda poštenja i integriteta u svom radu.

Šta ako...

Ugovor klijenta zahteva da se u projektu koristi određeni materijal. Radi uštede vremena, mogu li da ga zamenim sličnim materijalom koji se lakše nabavlja, a da ne obavestim klijenta o tome?	Ne, to bi predstavljalo prevaru. Morate da koristite materijal naveden u ugovoru ili da dobijete odobrenje klijenta da koristite drugi materijal koji i dalje zadovoljava specifikacije projekta.
Rezultati prodaje u mojoj fabrici u ovom kvartalu su neuobičajeni niski. Očekujem veću prodaju tokom sledećeg kvartala, pa želim da je unapred zabeležim kako bih ispunio/la svoj cilj za prodaju u ovom kvartalu.	Namerno pravljenje netačne finansijske evidencije predstavlja prevaru. Prodaja mora da bude zabeležena u kvartalu u kom je transakcija izvršena.
Nakon mesečnog prebrojavanja inventara, postoji velika razlika između stvarnih zaliha na lokaciji u odnosu na one u sistemu. Kolega mi predlaže da jednostavno promenim brojeve u sistemu tako da se podudaraju s onima na lokaciji i da nikoga ne obavestim o tome.	Nemojte menjati ništa u računovodstvenom sistemu da biste sakrili da nešto u inventaru nedostaje. Recite menadžeru za neusaglašenost.
Vršim testove kontrole kvaliteta za projekat vlasti u vezi sa javnim prevozom. Dobio/la sam rezultate testa koji su lošiji od standarda, ali znam da bi ako to prijavim, projekat mogao da bude odložen. Treba li da razmotrim ručno prilagođavanje rezultata u izveštaju nadležnom organu za prevoz da bih izbegao/la kašnjenje?	Ne prilagođavajte rezultate. Kad biste to uradili, poslali biste falsifikovan izveštaj državnom organu. To može dovesti do ozbiljnih posledica po vas i CHR.

Ponašanje u našim poslovnim praksama

- Poštena konkurentnost
- Odbijanje mita i korupcije
- Razmatranje poklona i gostoprimstva
- Izbegavanje sukoba interesa
- Poštovanje međunarodnih trgovinskih zakona
- Sprečavanje pranja novca
- Odnosi sa trećim stranama

Poštena konkurentnost

Poštena konkurentnost je važna jer rezultira slobodnim i otvorenim tržištem. U sistemu slobodnog tržišta, konkurencija podstiče efikasnost i inovacije, a kompanije se nadmeću pod istim tržišnim uslovima. Kršenja zakona o zaštiti konkurencije mogu dovesti do kazni koje obuhvataju velike novčane kazne, zatvorsku kaznu, narušenu reputaciju i isključivanje iz državnih ugovora.

U kompaniji CRH

Poštena konkurentnost je svima u najboljem interesu. Posvećeni smo poštovanju zakona o konkurenciji ili zakona protiv monopola gde god da poslujemo.

Sve počinje od mene

- Kad komunicirate sa konkurentima, uvek pogledajte vodič o dozvoljenim i nedozvoljenim praksama
- Zatražite uputstvo od odseka za pravna pitanja i usaglašenost kad god se pojavi pitanje koje se odnosi na zakon o konkurenciji ili zakon protiv monopola
- Pročitajte Smernice o konkurenciji/antimonopolstvu

Šta ako...

Želim da analiziram trendove na lokalnom tržištu. Koje izvore mogu da koristim za prikupljanje informacija o konkurentima?	Možete koristiti javno dostupne izvore, kao što su poslovni rezultati, stručne publikacije i veb-sajtovi, ali nemojte prikupljati informacije od konkurenta, direktno ili indirektno, i ne razgovarajte sa konkurentom o tome šta ste saznali. Uvek zabeležite odakle ste prikupili informacije o konkurentu.
Konkurent mi je poslao SMS u kom navodi da ne zarađujemo dovoljno novca u određenom regionu i da treba da se sastanemo da bismo ugovorili minimalnu cenu koju ćemo naplaćivati klijentima u tom regionu.	Obratite se odseku za pravna pitanja i usaglašenost i zatražite savet kako da odgovorite. Važno je da jasno odbijete da učestvujete, jer ćutanje može biti shvaćeno kao znak pristajanja.
Kompanija CHR i dva druga konkurenta (kompanije B i C) pozvani su da učestvuju na tenderu. Predstavnik kompanije B mi se javio i predložio da pošaljem nižu ponudu, a da kompaniji B garantujem mesto podizvođača. Ni CRH ni kompanija B nisu dobili ugovor. Da li sam učestvovao/la u antikonkurentskom ponašanju?	Da, činjenica da vaša kompanija i kompanija B nisu bile uspešne na tenderu ne menja činjenicu da su radnje koje ste preduzimali bile antikonkurentske.

Dozvoljene prakse

- Energično se nadmećite i na najbolji način koristite javne informacije i kompetitivne okolnosti u svom interesu
- Ne zaboravite da je usaglašenost uvek u najboljem interesu kompanije CRH. Niko nikad nema pravo da krši zakon
- Ne zaboravite da su okolnosti važne
- Obratite se odseku za pravna pitanja i usaglašenost ako imate nedoumice. Nema glupih pitanja o konkurenciji

Zabranjene prakse

- Razgovarajte sa konkurentom o uslovima oko kojih se nadmećete, cenama ili raspodelama poslova, klijentima ili tržištima
- Razgovarajte sa konkurentom o tome da li nameravate da učestvujete na tenderu ili pošaljete ponudu za određeni projekat ili klijenta
- Razgovarajte sa svima o bojkotovanju dobavljača ili klijenta ili odbijanju da poslujete sa njim
- Preduzmite bilo šta samo da biste naneli štetu konkurentu ili mu uzvratili

Poboljšaću našu prednost nad konkurencijom poštujući zakon.

Odbijanje mita i korupcije

Mito predstavlja bilo šta što ima vrednost, a nudi se, daje ili prima sa namerom da utiče na radnje koje će preduzimati neka osoba ili kompanija. Postoje strogi zakoni protiv davanja bilo kog oblika mita, posebno davanja mita državnim zvaničnicima. Državni zvaničnici su ljudi koji rade za državu na bilo kom nivou. Na primer, članovi lokalne uprave, inspektori za bezbednost i policajci predstavljaju državne zvaničnike.

Mito može da bude:

Novac	Pokloni	Gostoprimstvo, uključujući putne troškove	Poslovne prilike ili prilike za zaposlenje
Politički doprinos	Dobrotvorne donacije ili donacije za zajednicu	Druge usluge ili pogodnosti	Nezvanične uplate za ubrzanje procesa

Korupcija je zloupotreba moći radi lične koristi. Primeri korupcije obuhvataju proneveru i nezakonite provizije.

U kompaniji CRH

CRH je posvećen poštovanju svih važećih zakona protiv davanja mita, uključujući Zakon SAD o praksama korupcije vezanim za strane državljane i Zakon o mitu UK

Ne tolerišemo nijedan oblik mita ili korupcije.

Sve počinje od mene

- Nikad nemojte da nudite, plaćate, tražite ili prihvatate mito
- Uvek izbegavajte situacije koje mogu da deluju kao podmićivanje ili korupcija
- Budite oprezni kad sarađujete sa državnim zvaničnicima ili regulatorima. Poštujte sva lokalna pravila u vezi sa nuđenjem vrednih stvari državnim zvaničnicima.
- Pročitajte Smernice protiv davanja mita

Neću nuditi ni primati mito niti ću učestvovati u korupciji bilo koje vrste.

Razmatranje poklona i gostoprimstva

Davanje i primanje poklona i gostoprimstva može biti prihvatljiv način razvijanja poslovnih odnosa ako se poštuju etičke smernice.

U kompaniji CRH

Smatramo da poslovni pokloni i gostoprimstvo mogu da se daju i primaju ako su razumni, opravdani i srazmerni. U protivnom, to može da bude mito ili da izgleda kao mito.

Sve počinje od mene

- Utvrdite da li su vaš sektor ili lokalna kompanija objavile smernice o poklonima i gostoprimstvu
- Pre nego što ponudite ili prihvatite poklon ili gostoprimstvo, zapitajte se da li se odnose na sledeće:

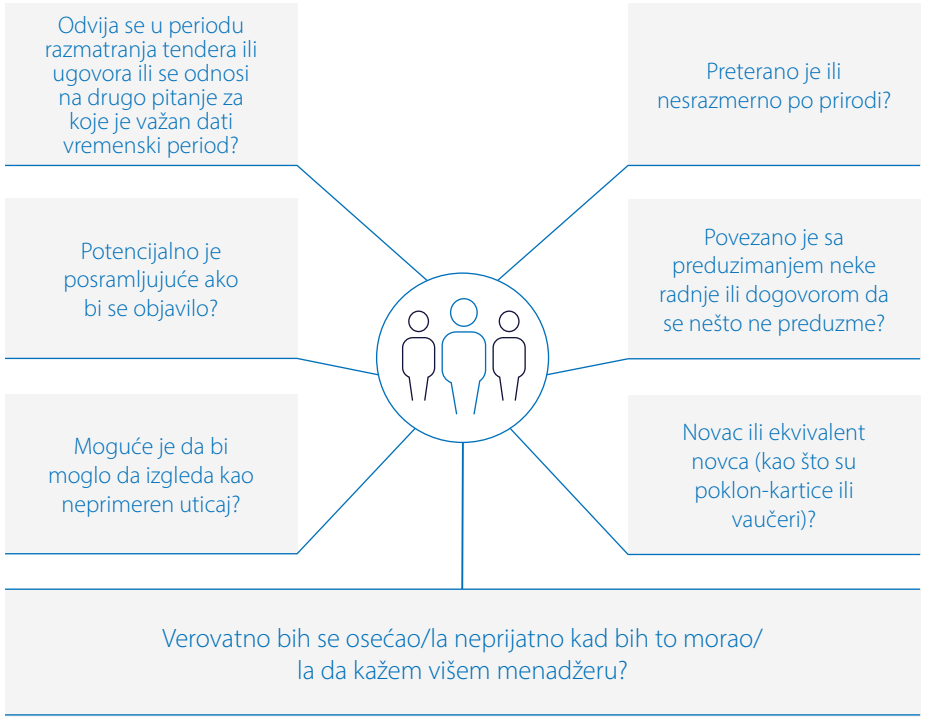

Potvrdan je odgovor na bilo koje pitanje? Nemojte da nastavljate. Zatražite savet od odseka za pravna pitanja i usaglašenost.

Šta ako...

Radim na projektu sa materijalima koji se uvoze iz inostranstva. Carinjenje robe kasni. Ako uplatim mali iznos cariniku direktno, odmah će ocariniti materijal. Već sam platio zvaničnu naknadu za carinjenje robe. Treba li da platim cariniku?

Ne, to bi bila nezvanična uplata za ubrzanje procesa koju smernice kompanije CHR zabranjuju i to bi moglo da bude nezakonito.

Predstavnik potencijalnog dobavljača mi govori da ću, ukoliko im dodelimo ugovor, ispunjavati uslove za gotovinsku uplatu u okviru njihovog „programa nagrada za poslovne klijente". Kako treba da odgovorim?

Dobavljač vam je ponudio novčani poklon koji je povezan sa pozitivnom poslovnom odlukom, pa to može da se posmatra kao mito. Treba da kažete komercijalnom predstavniku da ne možete da učestvujete u programu nagrada i da PRIJAVITE tu ponudu.

Šta ako...

Državni zvaničnik, direktor javnih radova, svraća u moju fabriku jednog dana sa pitanjem o nalogu za promenu koji samo poslao/la. Tada pominje da bi njegovom kamionetu dobro došle nove kočione pločice. Želi da vidi da li bi naš mehaničar mogao da ih zameni. Imam odgovarajuće kočione pločice u prodavnici, pa ih naš mehaničar besplatno menja. Direktor odobrava nalog za promenu sledećeg dana. Da li tu postoji problem?

Da. Iako zamena kočionih pločica nije koštala mnogo, vreme kada je izvedena navodi na to da je učinjena da bi se izvršio uticaj na odluku direktora o nalogu za promenu i može da se posmatra kao mito.

Nedavno sam se sastao/la sa zvaničnikom državnog univerziteta da bismo razgovarali o dostavljanju materijala za projekat izgradnje studentskog doma. Zvaničnik mi je rekao da će obezbediti da dobijemo ugovor ako doniramo sredstva za univerzitetsku stipendiju. Da li treba da doniramo?

Ne, doniranje sa ciljem dobijanja ugovora predstavlja mito. Recite zvaničniku da ne možete da donirate jer je to povezano sa odlukom o ugovoru i PRIJAVITE taj razgovor.

Izbegavanje sukoba interesa

Sukob interesa se javlja kad lični interesi zaposlenog ometaju njegovu sposobnost da deluje u najboljem interesu kompanije.

U kompaniji CRH
Sukob interesa koji utiče na vašu poslovnu procenu predstavlja kršenje Kodeksa.

Postojanje potencijalnog sukoba interesa ne predstavlja automatski kršenje Kodeksa, ali ako ga ne obelodanite, to je kršenje.

Sve počinje od mene

- Obelodanite sve potencijalne sukobe interesa koje imate
- Ako imate pitanja o procesu obelodanjivanja, obratite se odseku za pravna pitanja i usaglašenost
- Nemojte da delujete kao donosilac odluka ako postoji sukob interesa
- PRIJAVITE svaku situaciju za koju smatrate da je sukob interesa

Da li postoji sukob interesa? Zapitajte se.

A. Da li bi moji lični interesi ili veze mogli da utiču na odluke koje donosim?

B. Da li bi to tako moglo da izgleda nekom drugom?

Ako je odgovor potvrdan, to je sukob interesa.

Zatražite pomoć ako niste sigurni.

Izbegavaću sukobe između privatnih interesa i posla Ako postoji potencijalni sukob interesa, obelodaniću ga.

Šta ako...

Menadžer sam preduzeća koje se bavi proizvodnjom gotove smeše. U slobodno vreme, pravim i prodajem komponentu za gotovu smešu koja poboljšava proizvodnju. Kupujem 500 tih komponenti za upotrebu u našoj fabrici.

Budući da ste i dobavljač i kupac komponente, to je jasan sukob interesa. To treba da obelodanite menadžeru i da ne učestvujete u donošenju odluke o kupovini.

Radim u informatičkom sektoru. Moj zet je vlasnik informatičke kompanije koja nudi rešenje koje bi nam pomoglo u čuvanju bezbednosti podataka. Tražim ponudu od zeta. Ne dobijam druge ponude. Da li postoji sukob interesa?

Postoji sukob interesa. Treba zatražiti dodatne ponude od trećih strana, a vi ne treba da učestvujete u donošenju odluke o kupovini. Sukob interesa takođe treba da obelodanite svom menadžeru.

Nadgledam sektor prodaje u kompaniji. Moja sestra je predsednik najvećeg konkurenta u oblasti.

To je potencijalni sukob interesa i treba ga obelodaniti.

Poštovanje međunarodnih trgovinskih zakona

Međunarodni trgovinski zakoni i propisi, koje su doneli SAD, Evropska unija i vlade drugih zemalja, obuhvataju zakone o kontroli izvoza, zakone o trgovinskim sankcijama (ograničavanju trgovine sa određenim zemljama ili pojedincima), zakone o uvozu i zakone za sprečavanje bojkota.

U kompaniji CRH

Posvećeni smo poštovanju međunarodnih trgovinskih zakona koji se primenjuju na naše poslovanje. Kršenje ovih zakona može negativno da utiče na našu reputaciju i može da rezultira kaznama.

Sve počinje od mene

- Zaposleni uključeni u međunarodnu nabavku ili prodaju treba da budu upoznati sa relevantnim trgovinskim zakonima, sa tim ko su naši klijenti i dobavljači, krajnjom upotrebom i krajnjim odredištem naših proizvoda, kao i sa tim kako se vrše uplate
- Prijavite svako stvarno ili potencijalno kršenje međunarodnih trgovinskih zakona svom menadžeru i odseku za pravna pitanja i usaglašenost
- Pročitajte Smernice za usaglašenost koje se odnose na međunarodnu trgovinu

Sprečavanje pranja novca

Pranje novca koristi poslovne transakcije koje su u drugim okolnostima zakonite kao način skrivanja izvora novca koji je stečen na nezakonit način. To je „pranje" novca stečeno kriminalnim aktivnostima. Pranje novca obično podrazumeva plaćanje u gotovini ili novčanom doznakom. Sumnjive aktivnosti obuhvataju: velike gotovinske transakcije, kao i klijente koji nisu voljni da pruže informacije koje je moguće proveriti.

U kompaniji CRH

Posvećeni smo poštovanju primenjivih zakona i propisa o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorista. Ne tolerišemo, ne pospešujemo niti podržavamo pranje novca i finansiranje terorista.

Sve počinje od mene

- Obratite pažnju na nepravilnosti u načinu izvršavanja uplata
- Ako imate sumnju u vezi sa uplatom, zatražite korišćenje alternativnog načina i prijavite to svom menadžeru
- Ako transakcija deluje sumnjivo, prijavite je odseku za pravna pitanja i usaglašenost, čak i ako ne nastavite sa transakcijom
- Utvrdite da li je vaše preduzeće definisalo određene preventivne mere

Odnosi sa trećim stranama

Dobavljači, direktni i indirektni, predstavljaju ključne zainteresovane strane koje doprinose uspehu kompanije. Rad sa odgovornim dobavljačima važan je deo društvene odgovornosti kompanije.

U kompaniji CRH

Biramo samo one dobavljače koji dele našu posvećenost etičkim poslovnim praksama i koji ispunjavaju naše standarde u pogledu zdravlja i bezbednosti, ljudskih prava i zaštite životne sredine.

Sve počinje od mene

- Uverite se da dobavljači ispunjavaju zahteve našeg Kodeksa ponašanja dobavljača
- Pročitajte Kodeks ponašanja dobavljača

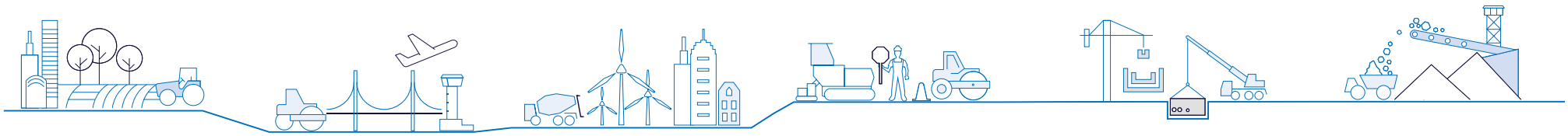

Ponašanje u našoj zajednici

DO

- Poštovanje ljudskih i radničkih prava
- Promovisanje ekološke održivosti
- Podržavanje zajednice i komunikacija s njom
- Davanje političkih doprinosa

Poštovanje ljudskih i radničkih prava

Mogućnost za zaštitu ljudskih i radničkih prava postoji u čitavom lancu snabdevanja kompanije i njenim proizvodnim i prodajnim aktivnostima.

U kompaniji CRH

Posvećeni smo poštovanju ljudskih i radničkih prava, bez obzira na to na kom mestu u svetu poslujemo. Podržavamo principe navedene u Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima UN i Osnovnim radničkim načelima Međunarodne organizacije rada.

Sve počinje od mene

- Doprinesite obezbeđivanju odsustva zloupotrebe ljudskih prava u našim preduzećima ili lancima snabdevanja, kao što su obavezan, prisilan ili dečji rad
- Podržite slobodu udruživanja i priznajte pravo kolektivnih pregovora
- Obezbedite da odgovorno poslujemo sa dobavljačima i klijentima
- Pročitajte Posvećenost ljudskim pravima: izjava o modernom ropstvu i Društvene smernice

Poštovaću ljudska prava i zakone o radu.

Promovisanje ekološke održivosti

Rad na ispunjavanju visokih ekoloških standarda, aktivno rešavanje klimatskih promena i neprestano poboljšavanje procesa unapređuju ekološku održivost.

U kompaniji CRH

Ekološke smernice pokazuju našu posvećenost primeni najboljih praksi u vezi sa ekološkim pitanjima i navode poboljšanja koja uvodimo u celoj organizaciji. One obuhvataju ekološku usaglašenost, komunikaciju, klimatske promene, smanjenje emisija, upotrebu resursa, recikliranje, biodiverzitet, održive inovacije i dobre odnose sa zainteresovanim stranama.

Sve počinje od mene

- Poštujte ekološke zakone i propise primenjive na vaš posao
- Učestvujte u odgovarajućim programima obuke
- PRIJAVITE sve nedoumice u pogledu neusaglašenosti sa ekološkim zakonima ili propisima
- Pročitajte Ekološke smernice

Razmišljaću o životnoj sredini u kojoj želim da živim i doprineću njenoj zaštiti.

Podržavanje zajednice i komunikacija s njom

Biti odgovorna kompanija podrazumeva razvoj poverljivih odnosa i dugoročan pozitivan uticaj u zajednicama u okviru kojih poslujemo.

U kompaniji CRH

Ozbiljno shvatamo svoju odgovornost u pogledu angažovanja u zajednici. Svako angažovanje u zajednici i interakcija sa njom podrazumeva poštovanje i primerenost. Podstičemo zaposlene i preduzeća da razvijaju lokalna interesovanja i angažovanja koja podržavaju razvoj uspešne zajednice i generalno bolje životno okruženje.

Sve počinje od mene

- Budite dobar komšija u lokalnoj zajednici. Pronađite načine da ostvarite pozitivan uticaj poštujući smernice lokalne kompanije o angažovanju u zajednici
- Ako je moguće, napravite plan angažovanja u zajednici za svoju lokaciju
- Pročitajte Smernice za dobrotvorne donacije i angažovanje u zajednici

Šta ako...

Klijentkinja me moli da uplatim donaciju lokalnoj školi za novi krov. Ona prikuplja donacije u gotovini. Mogu li da doniram u ime kompanije CRH?

Donacije u gotovini i donacije pojedincima strogo su zabranjene. Sve dobrotvorne donacije treba da odobri menadžment i one treba da budu uplaćene čekom ili elektronskim transferom organizaciji koja prima donaciju.

Biću dobar komšija u lokalnoj zajednici.

Davanje političkih doprinosa

Politički doprinosi obuhvataju donacije radi pružanja podrške nekom kandidatu, stranci ili političkom cilju. Nenovčani politički doprinos mogao bi biti upotreba kompanijskih objekata, resursa ili vremena zaposlenih da bi se potpomogla politička kampanja.

U kompaniji CRH

Poštujemo zakone o političkim doprinosima u zemljama i regionima u kojima poslujemo i pridržavamo ih se.

Sve počinje od mene

- Pre davanja kompanijskog političkog doprinosa, uvek se obratite odseku za pravna pitanja i usaglašenost da biste potvrdili da lokalni zakon to dozvoljava. Ako dozvoljava, zatražite odobrenje menadžmenta u skladu sa smernicama vaše kompanije
- Uvek koristite kompanijski ček ili elektronski transfer za uplatu političkog doprinosa i uverite se da je ona ispravno evidentirana

Šta ako...

Moja prijateljica se kandidovala za lokalnu upravu. Pitala me da li bi mogla da održi kampanju prikupljanja sredstava u objektu za obuku moje kompanije van radnog vremena. Da li se ovo smatra političkim doprinosom?

Da, to bi bio nenovčani doprinos kampanji vaše prijateljice. Treba da se obratite odseku za pravna pitanja i usaglašenost pre pravljenja planova da joj dozvolite da koristi objekat kompanije.

Idem na događaj prikupljanja sredstava za kandidata za lokalnu upravu. Mislim da će ovaj kandidat podržavati našu industriju. Mogu li da trošak odlaska na ovaj događaj uključim u izveštaj o troškovima i dobijem nadoknadu od kompanije?

Ne, čak i ako vaša zemlja i lokalna jurisdikcija dozvoljavaju kompanijske doprinose, ne smete da dobijete nadoknadu od kompanije za politički doprinos. Sve doprinose mora da izvrši kompanija direktno.

Alatke za brze reference

- Vodič za prijavljivanje sumnji
- Kodeks poslovnog ponašanja: sve počinje od mene

Vodič za prijavljivanje sumnji

Imajte u vidu da treba da reagujete ako imate realnu sumnju na potencijalno kršenje Kodeksa ili zakona. Prijavite sumnju:

Naš kodeks poslovnog ponašanja: Sve počinje od mene

Kodeks poslovnog ponašanja je naš vodič za ispravno postupanje. Poštovaću naš Kodeks svakog dana primenom sledećih praksi:

Stavljanje bezbednosti na prvo mesto
Ako vidim da je nešto nebezbedno, zaustaviću se i preduzeti nešto.

Poštovanje drugih
Prema svim osobama na radnom mestu postupaću onako kako bih želeo/la da drugi postupaju prema meni.

Zaštita resursa i podataka kompanije
Vodiću računa o imovini kompanije i neću ništa krasti ni zloupotrebljavati.

Poštovanje zakona
Neću kršiti zakone. Pridržavaću se najviših standarda poštenja i integriteta u svom radu.

Izbegavanje sukoba interesa
Izbegavaću sukobe između privatnih interesa i posla. Ako postoji potencijalni sukob interesa, obelodaniću ga.

Podržavanje zajednice
Biću dobar komšija u lokalnoj zajednici.

Poštovanje životne sredine
Razmišljaću o životnoj sredini u kojoj želim da živim i doprineću njenoj zaštiti.

Da biste preuzeli Kodeks, snimite sliku QR koda

Imate sumnju? Oglasite se! www.crhhotline.com

Kontakti za prijavljivanje

Group General Counsel:
Isabel Foley - ifoley@crh.com

General Counsel - Europe and Asia:
Niamh Flood - nflood@crh.com

Vice President & General Counsel - North America:
Dave Toolan - david.toolan@crh.com

CRH linija za pomoć:
www.crhhotline.com
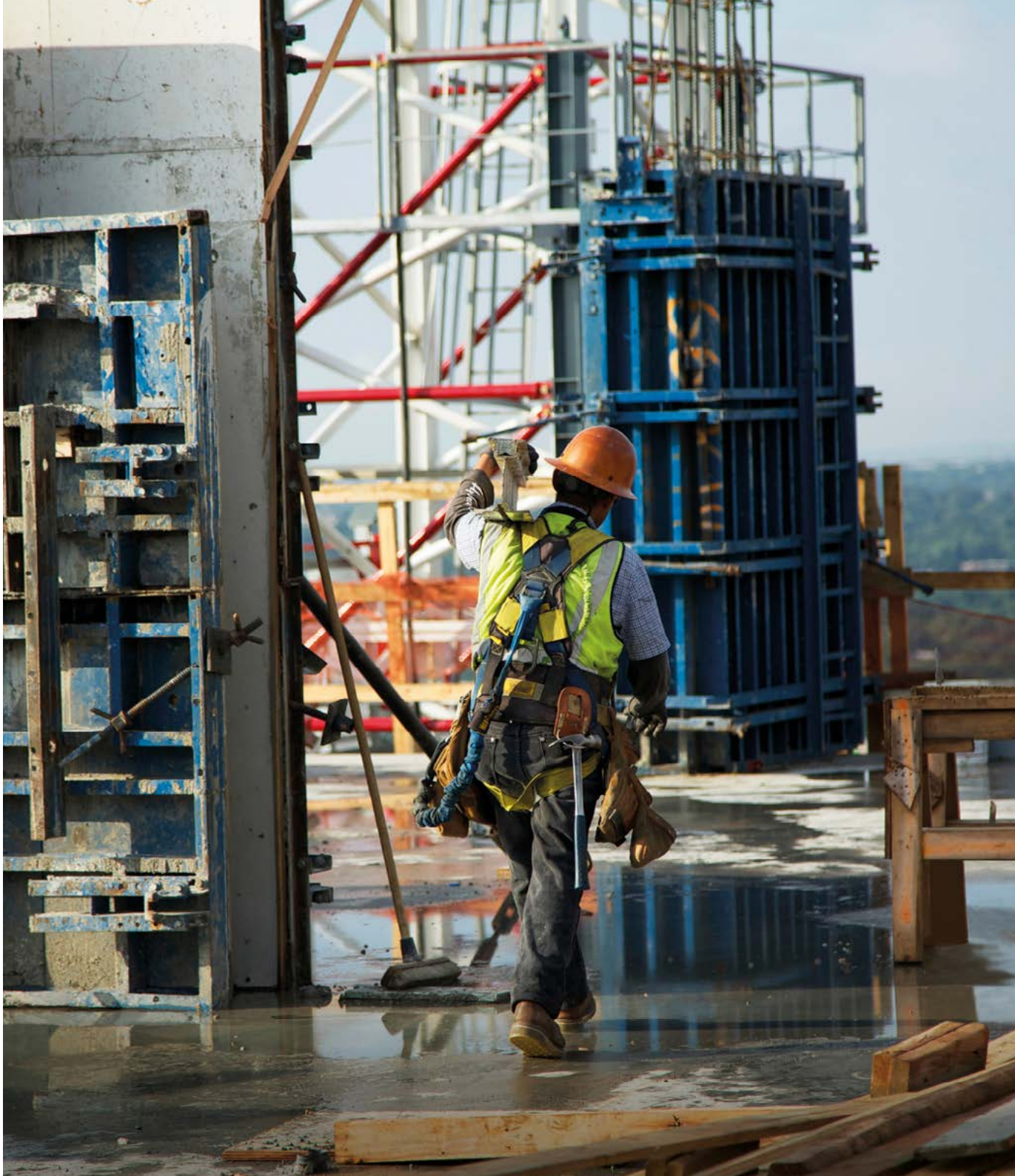
CRH® je registrovani žig kompanije CRH plc.